

א. תלמוד בבלי מסכת זבחים דף לב עמוד ב

אמר עולא אמר ריש לקיש: טמא שהכניס ידו לפנים - לוקה, שנאמר: אבל קדש לא תגע וגו', מקיש ביאה לנגיעה, מה נגיעה במקצת שמה נגיעה, אף ביאה במקצת שמה ביאה. איתיביה רב הושעיא לעולא: מצורע שחל שמיני שלו להיות בערב הפסח, וראה קרי בו ביום וטבל - אמרו חכמים: אע"פ שאין טבול יום אחר נכנס, זה נכנס, מוטב יבוא עשה שיש בו כרת וידחה עשה שאין בו כרת; ורבי יוחנן אמר: דבר תורה אפי' עשה אין בו, שנאמר: בויעמד יהושפט בקהל יהודה וירושלם בבית ה' לפני החצר החדשה, מאי חצר החדשה? אמר ר' יוחנן: שחידשו בה דברים (הרבה), ואמרו: טבול יום אל יכנס למחנה לוי; ואי אמרת ביאה במקצת שמה ביאה, היכי מעייל ידיה בבהונות? אידי ואידי עשה שיש בו כרת הוא! א"ל: מטונך, שאני מצורע, הואיל והותר לצרעתו הותר לקיריו. אמר רב יוסף, קסבר עולא: רובן זבים ונעשו טמאי מתים, הואיל והותרו לטומאתן הותרו לזיבתן. אמר ליה אבוי: מי דמי? טומאה אישתראי, זיבה לא אישתראי! אמר ליה, דלמא הכי קאמר מר: רובן טמאי מתים ונעשו זבים, הואיל והותרו לטומאתן הותרו לזיבתן, אמר ליה: אין. ואכתי לא דמי, מצורע היתירא הוא, הואיל ואישתרי אישתרי, טומאה דחוייה היא, להא אידחאי להא לא אידחאי. אמר ליה רבא: אדרבה, איפכא מסתברא! מצורע היתירא הוא, להא אישתראי ולהא לא אישתראי, טומאה דחוייה הוא, מה לי חד דחויא מה לי שתי דחיות. (דף לג עמוד א) מכלל דתרוייהו סבירא להו: טומאה דחוייה היא בצבור. לימא מסייע ליה: כל הסמיכות שהיו שם, קורא עליהן אני תכף לסמיכה שחיטה, חוץ מזו שהיתה בשער נקנור, שאין מצורע יכול ליכנס לשם עד שמזין עליו מדם חטאתו ומדם אשמו; ואי אמרת ביאה במקצת לא שמה ביאה, ליעייל ידיה ולסמוך! אמר רב יוסף: הא מני? ר' יוסי ברבי יהודה היא, דאמר: מרחק צפון. וליעבד פישפש! אבוי ורבא דאמרי תרוייהו: אהכל בכתב מיד ה' עלי השכיל (את) כל מלאכת התבנית. איכא דאמרי, אמר רב יוסף: כל הסומך ראשו ורובו מכניס, מאי טעמא? כל כחו בעינן, הלכך לא אפשר... (דף לג עמוד ב) רבינא אמר: לענין מלקות איתמר. כי אתא רבין אמר רבי אבהו: לענין טמא שנגע בקודש איתמר, דאיתמר: טמא שנגע בקודש - ריש לקיש אמר: לוקה, רבי יוחנן אמר: אינו לוקה. ריש לקיש אמר לוקה, אבל קודש לא תגע; ורבי יוחנן אמר אינו לוקה, ההוא בתרומה כתיב.

ב. תוספות מסכת זבחים דף צה עמוד א

מכניסו פחות משלש - אפילו למאן דאמר בריש כל הפסולין (לעיל דף לב): ביאה במקצת שמה ביאה שאני בגד הואיל ויכול לחותכו לא חשיב כאילו נכנס כולו.

ג. תוספות מסכת יבמות דף ז עמוד ב

זה נכנס - שהיה צריך לבא להר הבית לעמוד בשער נקנור ולהכניס ידיו לעזרה וליתן לו מן הדם בבהונות ושערי נקנור לא נתקדשו כדאמרינן בכיצד צולין (פסחים דף פה: ושם) שכל השערים נתקדשו חוץ משערי נקנור ששם מצורע עומד ומכניס ידיו לבהונות וא"ת למה נמנעו בשביל כך מלקדשם יעמוד בעזרת נשים ויכניס ידיו לשער נקנור ופירש ריב"ן דאין זה לפני ה' דלא הוי באויר העזרה ואין נראה דאי הוה קדוש כקדושת העזרה הוי שפיר לפני ה' ואומר רבינו תם דעשוי בשביל תקנת מצורעים שיעמדו שם שיגין עליהם השער בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים.

ד. תוספות מסכת יבמות דף ז עמוד ב

ואמר עולא מה טעם כו' - פירוש כיון דביאה במקצת שמה ביאה מה טעם התירו חכמים להכניס ידיו לבהונות ואם תאמר וכיון דשמה ביאה ואפילו הכי שרי מקצתו משום דאי אפשר בענין אחר א"כ כולו נמי לישתרי וי"ל דלא ניחא שידחה ביאת כולו דכתיב בהדיא ואל המקדש לא תבא אבל ביאה במקצת לא כתיב בהדיא אלא מהיקשא גמר לה

עולא התם מה נגיעה במקצת שמה נגיעה אף ביאה במקצת כו' ועוד יש לומר כיון דאפשר על ידי ביאה במקצת אם יכנס כולו חייב מידי דהוה אהיה לו דרך קצרה ובא לו בארוכה.

ה. תלמוד בבלי מסכת יומא דף ל עמוד ב - דף לא עמוד א
אמר ליה אב"י לרב יוסף: (לרבי יהודה דאמר סרף) טבילה (היא) זו חוצץ או אינו חוצץ? - אמר ליה: כל דתקון רבנן - כעין דאורייתא תקון. אמר ליה אב"י לרב יוסף: ביאה במקצת שמה ביאה או לא? אמר ליה: בהונות יוכיחו, שהן ביאה במקצת, ותניא: מצורע טובל ועומד בשער ניקנור.

ו. חידושי הריטב"א מסכת יומא דף לא עמוד א
ביאה במקצת שמה ביאה. פרש"י ז"ל לענין טבילה זו, והיינו דפשטינן דשמה ביאה מדקתני מצורע טובל ועומד, ואע"פ שאינו נכנס שם אלא לבהונות שהיא ביאה במקצת.

ז. רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ג

הלכה ט

נכנס המצורע להר הבית לוקה שמונים, אבל טמא מת או טבול יום שנכנס לעזרת נשים או מחוסר כפורים שנכנס לעזרת ישראל אע"פ שאינו לוקה מכין אותו מכת מרדות /השגת הראב"ד/ או מחוסר כפורים. א"א זה שבוש **דמחוסר כפורים שנכנס למחנה שכינה דהיינו משער נקנור ולפנים יש בו כרת ובתוס' דכלים תניא כל הטמאים שנכנסו לפנים משער ניקנור אפילו הם מחוסרי כפרה הרי אלו חייבין על זדונן כרת ועל שגגתן חטאת.**

הלכה יב

טמא שנכנס למקדש במזיד ענוש כרת שנאמר ואם לא יכבס ובשרו לא ירחץ ונשא עונו, בשוגג מביא קרבן עולה ויורד שנאמר או נפש אשר תגע בכל דבר טמא, ואין חייבין כרת או קרבן אלא מעזרת ישראל ולפנים או על תוספת העזרה שנתקדשה קדושה גמורה כמו שביארנו.

הלכה טז

המכניס שרץ וכיוצא בו במקדש או שהכניס אדם טמא למקדש הרי זה חייב כרת שהרי טימא מקדש יי', אבל הזורק כלים טמאים למקדש אפילו היו כלים שנגעו במת פטור מן הכרת, אבל חייב מלקות שנאמר ואם לא יכבס וגו' מפי השמועה למדו על רחיצת גופו ענוש כרת ועל כיבוס בגדיו לוקה ארבעים. א"א ומאחר שעל כבוס בגדים אין בו כרת המכניס כלי טמא למקדש למה ענוש כרת על כן אני אומר מה שאמר שמואל במסכת עירובין המכניס טמא שרץ למקדש חייב מלקות קאמר ומה שאמר בסוף יראה לי שאינו לוקה אלא על בגדים שהן אב הטומאה והלא טמא שרץ אינו אב הטומאה וחייב סוף דבר צריך לדקדק אחריו.

הלכה יז

יראה לי שאינו לוקה אלא על בגדים שהן אב טומאה, כגון בגדים שנגע בהן זה הטמא למת שהן אב הטומאה כמו שיתבאר, אבל בגד שהוא ראשון אם הכניסו למקדש אינו לוקה עליו אבל מכין אותו מכת מרדות.

הלכה יח

וכן טמא שהכניס ידו למקדש מכין אותו מכת מרדות, וכן כל טמא באב מאבות הטומאות של דבריהם או שאכל אוכלין טמאים ושתה משקין טמאין ונכנס למקדש במזיד קודם שיטבול מכין אותו מכת מרדות. **השגת הראב"ד/ וכן טמא שהכניס וכו'.** א"א שמעתין דזבחים קשיא עליה דעולא אמר ריש לקיש טמא שהכניס ידו למקדש לוקה ואמרי' התם עשה שיש בו כרת הוא ואי משום שמעתא דמסכת יומא אדרבה מהתם משמע דאפילו בטבילת מעלות אמרינן ביאה במקצת שמה ביאה דהא בעי טבילה לכהנות (ואפילו פטור מכרת מלקין אותו).

הלכה יט

טמא שנכנס למקדש דרך גגות פטור שנאמר ואל המקדש לא תבוא דרך ביאה חייבה תורה, ואע"פ שהוא פטור מכת מדין אותו מכת מרדות [ואפילו נכנס במגדל הפורח באויר] בין שנכנס למקדש [במגדל] דרך גגות, בין שנכנס בו דרך פתחים.

ח. כסף משנה הלכות ביאת המקדש פרק ג

[יח] וכן טמא שהכניס ידו למקדש מדין אותו מכת מרדות. ברפ"ג דזבחים (דף ל"ב) [אמר עולא] אמר ר"ל טמא שהכניס ידו לפני לוקה וכו' דביאה במקצת שמה ביאה לענין מלקות אבל לא לענין כרת ובתרי הכי אמרינן (דף ל"ג): כי אתא רבין אמר רבי אבהו לענין טמא שנגע בקדש איתמר ופירש"י לא יליף ר"ל מלקות מההוא קרא אלא לטמא שנגע בקדש ולא איירי בביאת מקדש כלל עכ"ל. וסובר רבינו דכיון דלרבי אבהו לא איירי ר"ל בביאת מקדש כלל אין לנו לחייבו מלקות משום ביאת מקדש כיון דפלוגתא היא ומיהו מדרבנן מיתסר ומדין עליו מכת מרדות. וכתב הראב"ד על דברי רבינו שמעתא דזבחים קשיא עליה וכו'. ויש לי קושיא בדבריו שכתב ואמרי' התם עשה שיש בו כרת הוא והא אסיק התם רבינא דלענין מלקות אמרה ר"ל ולא לענין כרת ומה לנו אי אמרינן התם עשה שיש בו כרת הוא וכו' דה"ק שמעתא דזבחים קשיא עליה דאמר ריש לקיש טמא שהכניס ידו למקדש לוקה וקס"ד התם לומר דכרת נמי איכא משמע מדאורייתא הוא הילכך אע"ג דאסיק רבינא דלא לענין כרת אמרה ריש לקיש אלא לענין מלקות ע"כ מלקות דאורייתא קאמר ולא מכת מרדות דרבנן כדקאמר הרמב"ם ומ"מ במה שכתבתי נסתלקה השגתו. ומ"ש ואי משום שמעתא דיומא היינו דגרסינן בר"פ אמר להם הממונה (דף ל"א) א"ל אביי לרבי יוסף ביאה במקצת שמה ביאה או לא א"ל בהונות יוכיחו שהם ביאה במקצת ותניא מצורע טובל ועומד בשער ניקנור ופירש"י שמה ביאה לענין טבילה זו וצריך לטבול אם בא להכניס אחד מאבריו לעזרה עכ"ל. וחשש הראב"ד שמה משם למד רבינו לומר דביאה במקצת אינה אלא מדרבנן דכיון דלענין טבילה לנכנס בעזרה שהיא דרבנן איבעיא כי פשיט ממצורע נמי מדרבנן היא וכן הוא דעת התוספות ודחה הראב"ד ראייה זו וכתב דאדרבה משם ראייה דביאה במקצת דמצורע דאורייתא דאל"כ לא היו מחמירים במעלות דרבנן ואני אומר שאין טענה זו מוכרחת ועוד שמלבד זה כבר כתבתי טעם רבינו:

ט. מהר"י קורקוס על הרמב"ם הנ"ל.

י. תוספות מסכת זבחים דף לא עמוד ב

ובטמאים - מפרש בגמרא דלכתחילה אין שוחטין שמא יגעו בבשר ואע"ג דדם קדשים אינו מכשיר חיבת הקודש מכשרת או כשהעבירה בנהר ועדיין משקה טופח עליה כדאמר בפ"ק דפסחים (דף כ.). וא"ת תיפוק ליה דלמא אתיא לאימשוכי בפנים ואפי' טהור גמור לבן זומא דאמר (יומא ל.) הנכנס למקדש טעון טבילה אין יכול לשחוט בסכין ארוכה דלמא אתי לאמשוכי כדאמר בפ' אמר להם הממונה (שם דף לא.) וי"ל דבטהור שייך למיגזר טפי דלמא אתי לאימשוכי אבל טמא מיזזהר זהיר ומידכר ומשום הכי לא נקט נמי שמא יכניס ידו לפניו אע"ג דאיכא איסורא למאן דאמר (לקמן לב:) ביאה במקצת שמה ביאה... הקשה ה"ר אפרים והיאך במוקדשין שוחט דאע"ג דמוקי לה בגמ' בסכין ארוכה איך יתכן שיהא כל כך ארוכה מהר הבית עד עזרת ישראל... וה"ר אפרים היה מפרש דמשכחת לה דשחיט טמא דרך גגין ועליות דלא נתקדשו ובסכין ארוכה למ"ד ביאה במקצת שמה ביאה שאין יכול להכניס שם ידו.

יא. משנה למלך הלכות ביאת המקדש פרק ג

שוב התבוננתי בדבר וראיתי דעל כרחין דאף אי ליכא כי אם איסורא דרבנן אכתי הוקשה להם דהיכי משכחת לה לטמא שישחוט דהא בגמרא שם אמרו דטמאים לא ישחטו לכתחילה גזירה שמא יגעו בבשר ואי אמרת דאיכא איסור מדרבנן משום כניסה אכתי קשה דאימא דלכתחילה לא משום דאסור ליכנס מדרבנן ולמה איצטריכו לטעמא דגזירה שמא יגעו בבשר וכן יש להוכיח מדברי התוס' עצמם דאף מאיסור דרבנן הוקשה להם שהרי עיקר קושייתם היא דאיך יתכן שיהיה סכין כל כך ארוכה מהר הבית עד עזרת ישראל ואפילו אם נאמר דמיירי בטבול יום מ"מ עזרת נשים ארוכה קל"ה אמה ואיך יתכן שתהיה סכין ארוכה כל כך. והנה הדבר ידוע דכל הני מעלות דהר הבית

והחיל ועזרת נשים אינם אלא מדרבנן דמן התורה ליכא איסור כי אם מעזרת ישראל ולפנים דהיינו משער ניקנור ואם כן על כרחין לומר דהתוספות אף מאיסורא דרבנן הוקשה להם משום דמסוגיית הגמרא מוכח דאי לאו משום גזירה דשמא יגע בבשר לכתחילה נמי היה שוחט הטמא ועל זה הוקשה להם כיון דמדרבנן מיהא אסור לטמא שיכנס לחיל או לעזרת נשים איך יתכן שישחוט הטמא לכתחילה ובסכין ארוכה הוא דוחק גדול לומר שיהיה כל כך ארוכה וכן מוכח בדבריהם שתירצו דהיכא דנטמא בעזרת נשים לא החמירו עליו כו' ולפי זה שהכרחנו דהתוס' אף אי ליכא כי אם איסורא דרבנן הוקשה להם אזדא לה הוכחת התוספות שכתבנו דיש להוכיח מדבריהם דאם נכנס דרך גגין ושהה דחייב דלעולם דפטור ואפ"ה הוצרכו לומר דמיירי בסכין ארוכה משום דאיכא איסורא דרבנן בנכנס דרך גגין אפילו לא שהה וכמו שכתבנו ולפי זה צ"ל דהתוס' פליגי עליה דרבינו וס"ל דלמ"ד ביאה במקצת לא שמה ביאה אפי' איסורא דרבנן ליכא שהרי כתבו ובסכין ארוכה למ"ד ביאה במקצת שמה ביאה ואי אליבא דרבינו דלעולם איכא איסורא דרבנן אף למ"ד ביאה במקצת לא שמה ביאה אם כן לכ"ע צריך לאוקומה בסכין ארוכה:

יב. מנחת חינוך פרשת נשא מצוה שסג

...וטמא שבא אל המקדש א"ח אלא דרך ביאה לפיכך הנכנס דרך גגות לעזרה פטור שנא' ואל המקדש לא תבא דרך ביאה כו' וכן אם נכנס במגדל הפורח באויר אפי' דרך פתחים אין זה דרך ביאה ואע"פ שהוא פטור מכרת מכן אותו מ"מ כ"ה בר"מ כאן והוא מהש"ס דשבעות י"ז ע"ב דטמא הנכנס דרך גגין פטור שנא' ואל וכו' וכו' הכ"מ מדתני פטור אבל אסור מדרבנן ע"כ כ' הר"מ דלוקין מ"מ ע"ש ושם מבואר לפ"ז הנכנס לבית המנוגע דרך אחוריו ונכנס כולו חוץ מחוטמו טהור דכתיב והבא וכו' דרך ביאה כו' תנ"ה גגין כו' וטמא הנכנס דרך גגין פטור דדרך ביאה כו' א"כ פשוט דכאן נמי הדין כן אם נכנס מאחוריו טהור כמו בבית מנוגע דאין זה דרך ביאה אך בבית המנוגע אם נכנס כולו דרך גגות אע"פ שאין זה דרך ביאה מ"מ לא גרע מכלים כמבואר שם ע"כ צריך דוקא להיות חוץ מחוטמו ע"ש וכאן נראה דאפי' נכנס כולו דרך אחוריו פטור כיון דאין דרך ביאה בכך... וע"ש בסוגיא דאם נכנס דרך פנים כיון שנכנס רובו חייב אך במקצת ה"ל ביאה במקצת ול"ש ביאה לשיטת הר"מ ע' תוס' בסוגיא שם ובר"מ סוף הט"צ ע"ש. והנה במכניס אדם טמא או שרץ או כלי דחייב המכניס על הכניסה כמבואר בר"מ כי את מקדש כו' וכפירש"י בעירובין זה ודאי ל"ש דרך ביאה דל"ש אל המקדש לא תבא דאינו בא רק מכניס וחייב משום הכנסה ול"ש ג"כ דרך כניסה דאין לנו לימוד ע"ז דעיקר החיוב ילפינן כי וכו' טמא והוא בכ"ע וכן מבואר בלשון הר"מ אבל הזורק כלים כו' חזינן דחייב הזורק ג"כ מלקות ומכרת פטור מגזה"כ אף דאין דרך כניסה בזריקה... ולפ"ז תמוה לי היאך פסקינן דהנכנס דרך גגות לעזר' פטור הא לא גרע ממכניס מ"ל מכניס אדם אחר או מכניס גופו והוא מכניס א"ע ולמה יהי' פטור וה"ל להיות הדין כמו בבית מנוגע דג"כ דרך ביאה בעינין כמו כאן מ"מ בנכנס כולו חייב כמו דאמרין שם מ"ד אכלים שבבית ואמרין מה שכתבה התורה דרך ביאה דוקא שלא כדרך ביאה כגון מאחוריו וחוטמו מבחוץ ה"נ כה"ג דוקא נדרש דרך ביאה בנכנס מאחוריו וחוטמו בחוץ אבל בנכנס כולו אפי' דרך גגות או ע"י מגדל מ"מ פטור נהי דלא הוי דרך ביאה עכ"פ ה"ל כמכניס ולמה יגרע מכניס עצמו ממכניס אדם אחר או שרץ או כלי וכיון דחזינן דהתורה חייבה במכניס זזה ג"כ לא גרע ה"ל לאוקמי ד"ז דרך ביאה כמו בית המנוגע דלא אמרינן דגזה"כ הוא דאדם טהור אע"פ שנכנס כולו ולא כלים דזה אין סברא אצל הגמרא דל"ש דיהי' קיל רק בנכנס בכה"ג דמצ"י מאחוריו וחוטמו בחוץ א"כ נדרוש כמו התם אבל בנכנס כולו מאחוריו או דרך גגות או ע"י מגדל בודאי יהי' חייב דלא גרע ממה דחייבה התורה מכניס ומ"ל מכניס ד"א או מכניס גופו ובמכניס ל"ש דרך ביאה... והנה על הגמרא עצמה לא ק"ל דבברייתא מבואר דהנכנס דרך גגין פטור ובסוף עירובין אמר שמואל דהמכניס ט"ש חייב ואין חולק רק בשרץ עצמו פליגי וגם בנדה דכל הכלים טעונין שלוח והיינו מכניס א"כ היאך דרך גגין פטור דלא גרע מכניס גופו ממכניס אחר. דבאמת נוכל לומר הא דתני בברייתא דהנכנס דרך גגים פטור היינו מכרת וקרנן דדרך ביאה בעינין ושמואל דסובר מכניס חייב היינו מלקות כפירוש הראב"ד בדברי שמואל.

יג. אבן האזל הלכות ביאת המקדש פרק ג

והנה לכאורה קשה דאפי' אי ביאה במקצת לא שמה ביאה במאי גרע ממכניס שרץ למקדש דחייב המכניס וה"נ הא ידו של הטמא ראויה לטמא כמו השרץ ולמה לא יעבור משום ולא יטמאו את מחניהם, ומוכח מזה דדין מכניס שרץ הוא ג"כ משום גדר ביאה דהא טמא הבא למקדש דרך גגין פטור, משום דדרך ביאה אסרה תורה, וא"כ איך אפשר

דשרץ חמיר מטמא מת וע"כ דכיון דשרץ דרך ביאתו בכך שיכניסו או שיזרקו אותו לעזרה הוי דרך ביאה, וא"כ מיושב דאי ביאה במקצת לא שמה ביאה לא דמי מכניס ידו למכניס שרץ דמכניס שרץ הוי ביאה ומכניס ידו דהוי רק ביאה במקצת לא הוי ביאה.

יד. קובץ שעורים חלק ב סימן י

ד) והנה בפ"ק דיבמות ד"ז הקשו בתוס' למ"ד ביאה במקצת שמה ביאה ומ"מ הותר למצורע להכניס ידיו לבהונות וא"כ גם ביאת כולו לישתרי ותירצו דכיון דביאה במקצת לא ילפינן לה רק מהיקשא אינה חמורה כ"כ כמו ביאת כולו דכתיבא בהדיא עוד תירצו דכיון דסגי ליה להכניס ידיו יתחייב כרת אם יכניס כולו מידי דהוי אהיה לו דרך קצרה ובא לו בארוכה דחייב כרת.

ה) ובביאור דבריהם נראה דלתירוץ השני הא דביאה במקצת שמה ביאה הכוונה דהויא ביאה מצד עצמה וכל מקצת ומקצת הויא ביאה בפני עצמה ושפיר דומה להיה לו דרך קצרה ובא בארוכה אבל לפי התירוץ הראשון צריך לפרש דהא דביאה במקצת שמה ביאה אין הטעם משום דהויא ביאה מצד עצמה אלא משום דנחשב כאילו בא כולו ואין שום תוספת איסור במה שיכנס עוד מקצת שניה דבכל גווני חשוב כאילו בא כולו.

טו. חידושי הגר"ח מסכת זבחים דף לב עמוד ב

הנה הדין במצורע שמכניס בהונותיו דביאה במקצת הוא ומביא אותם דרך ביאה, ואמאי לא יכניסם שלא כדרך ביאה דמותר לגמרי, ויש לומר בזה דכיון דהותרה אצל מצורע ולא דחוייה [כמבואר בסוגין ופירש"י דבהיתר גמור גזרה עליו תורה ביאה במקצת], ובהותרה לא מהדרין כלל שיהא בהיתר יותר וכדאיתא ביומא (דף י' ע"ב), ועוד דאין עצם מעשה הביאה האיסור אלא במה שיהא אחר כך טומאה במקדש, וכיון שהטומאה צריכה להיות במקדש דמצותן בכך אין הביאה אסורה כלל, וגם היכא דליכא מצות שילוח ליכא גם איסור ביאה.

וראיה לזה מהא דפסחים (דף כו ע"א) דהיו משלשלין את האומנים לבית קה"ק בתיבות דרך לולין, כדי שלא יזונו עיניהם מן הקודש, וקשה דהרי הזר הנכנס לק"ק חייב כרת, ושלא כדרך ביאה פטור ואפשר דגם מותר מן התורה, וא"כ מה"ט יצטרכו להכניסם דרך לולים שלא יהא כדרך ביאה, ואמאי צריך לטעם שלא יזונו, אלא ודאי כיון דעצם היותם שם מותר הוא, וכדאיתא בסוף עירובין (דף קה ע"א) כיון דנכנסים שם לתקן ממילא גם הביאה מותרת היא, וכן גם לאיסור טמא במקדש.

[עיין עוד בחידושי הגר"ח על הרמב"ם הל' טומאת צרעת]

טז. חידושי הגר"ח מסכת זבחים דף לג עמוד ב

גמ' רבינא אמר לענין מלקות אתמר. ועיין פירוש רש"י, והגר"ח אמר דיש לפרש דילקה משום דהוי כמכניס טומאה למקדש, וכמו שמכניס כלים טמאים דלוקה, כמו"כ ילקה במכניס ידו משום מכניס טומאה, ואף דביאה במקצת לא שמה ביאה, זהו רק לחייב משום ביאת טומאה אבל עכ"פ לא גרע ממכניס טומאה.

[עיין עוד בחידושי הגר"ח על הרמב"ם הל' פרה אדומה בסימן המתחיל בזבחים דף כ"א בד"ה ולפי"ז בסוגריים ד"ה "ולמדתי ביאור סוגיא זו"]

יז. מגנזי חידושי הגר"ח, סימן נז - ביאה במקצת

להך מ"ד בזבחים (לב) דביאה במקצת לא שמה ביאה יש להסתפק אם חשוב מ"מ מכניס או דגם מכניס לא הוי ודינו כמו שאינו בפנים כלל דשדין בתר רובו, והנה כבר נחלקו הרמב"ם והראב"ד (פרק ג, מביאת מקדש הט"ז)

במכניס אם חייב כרת או לא, ולדעת הרמב"ם דחייב כרת על מכניס בע"כ דביאה במקצת גם מכניס לא הוי מדליכא כרת כמבואר בזבחים ל"ב יעו"ש, אכן לדעת הראב"ד אפשר דביאה במקצת מכניס מיהא הוי, ובזבחים ל"ב קאמר רבינא דביאה במקצת ליכא כרת וחייב מלקות דלא שמ' ביאה ורק מכניס הוא דהוי וע"כ לוקה ואין בו כרת ככל מכניס וצ"ע.

יח. תלמוד בבלי מסכת חולין דף לג עמוד ב
דתניא: הכניס ידיו לבית המנוגע - ידיו תחלות, דברי רבי עקיבא, וחכמים אומרים: ידיו שניות; דכולי עלמא ביאה במקצת לא שמה ביאה, והכא בגזירה ידיו אטו גופו קא מיפלגי, מר סבר: ידיו כגופו שוינהו רבנן, ומר סבר: ידים כידים דעלמא שוינהו רבנן.

יט. תוספות מסכת חולין דף לג עמוד ב
דכולי עלמא ביאה במקצת לא שמה ביאה - ואפילו לריש לקיש דאמר (זבחים דף לב:) טמא שהכניס ידו לפנים לוקה היינו דוקא במקדש דדרשינן מדכתיב בכל קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא עד מלאת ימי טהרה מה נגיעה במקצת שמה נגיעה אף ביאה במקצת במקדש שמה ביאה.

כ. משנה מסכת נגעים פרק יד, משנה ט
הכניס ראשו ונתן על תנוך אזנו ידו ונתן על בהן ידו רגלו ונתן על בהן רגלו רבי יהודה אומר שלשתם היה מכניס כאחד אין לו בהן יד בהן רגל אכן ימנית אין לו טהרה עולמית

כא. קהלות יעקב (סטייפלר), מסכת זבחים, סימן כד

כב. שו"ת אבני נזר, יו"ד סימן תנ, סימן תנא

כג. שו"ת מנחת שלמה ג, קס.

כד. מועדים וזמנים ח"ה סימן שנ

כה. שו"ת להורות נתן, ז:א, צי"א ז:ב (ג).

כו. ערוך השלחן העתיד, פרק לז, סעיף כא-כב